

## Kratek pregled novih slovenskih knjig.

3.

*Pesmarica cerkevna z napevi ali rižami* od gosp. Matija Majerja, kaplana pri stolni cerkvi v Celovci, letas na svitlo dana veselo pričuje, de smo jeli Slovenci tudi starih zakladov narodnega pesništva iskati, de se ne pozabijo in ne pogubé. Vsi narodi so spoznali, de ni prav staroznanstva zanemariti, torej so jeli eden pred drugim iskati in nabirati, karkoli stariga najdejo, naj si bodi v knjigah, pismih, orodjih, denarjih i. t. d. Clo družbe so vkupej stopile, ki z združeno močjo si prizadevajo, stare reči pogubi oteti in jih za prihodnje čase ohraniti. Ali ne veselí sina, če si je ohranil podobšino svojih že davnej mertvih staršev? Ali ne bo veselilo vnuka, viditi obraz svojiga desčika? Kaj ne de! Ravno takó nas bo razveselilo pesmi slišati, ki so jih naši prededje péli; in vsak dober človek jih bo poslušal z ginjenim srcem.

Torej se práv lepo zahvalimo neutrudljivimu nabravcu in iskrenimu domorodcu gospodu Majerju, de nam jih je nabral lep venec (81) starih svetih pesem, ki jih pojó Slovenci na Štajarskim, Krajskim, Koroškim, Goriškim in Beneškim. — Oj, de bi pač več tacihi pridnih čebelic bilo, ki nam nabirajo žlahtni med iz zakladov starih časov!

Slišali smo sicer nektare govoriti: „začmu stare reči na dan vleči, kér imamo kaj boljšiga noviga?“ Takim ljudém bi preveliko čast skazali, ko bi jim odgovor dali! To so nezadovoljneži, kterim nobena reč ni práv. Če jim daš kaj noviga, bojo staro hvallili; daj jim kaj stariga, bojo godernjali in novo hvallili. Takim sam ljubi Bog ni v stanu vstreči.

Vsak dober domorodec pa se veselí ljube „Pesmarice“, in si želi, de bi kmalo drugi zvezek na svitlo prišel. Práv dobro so jo gosp. Majer tudi zadeli, de so izdali tudi napeve ali viže h nekterim pesmam, kakor jih prosto ljudstvo poje. — Práv zlo bi nas razveselili gospod Majer, ko bi hotli krajuski zgodovinski družbi, ki ima sestrico na Štajarskim in Koroškim, en zvezek svoje „Pesmarice“ podariti.

### Urno, kaj je noviga?

(Pomlad in jesen skupej). Ta je prazna, si bo marsikdo mislil; venderle je gola resnica! Te dni smo več gospodov čuditi se slišali, de se semtertje več hruševih in jabelčnih dreves po Ljubljanskih vertih vidi, ki so polne rumeniga ali pa rudečiga sadja in nar lepšiga cvetja, česar smo se tudi samí na baron Cojzovim verti prepričali. Ali nismo v tiste kraje svetá zašli, kjer sta pomlad in jesen vedno domá? — Potem takim bodo Ljubljančanam letas jablane in hruške dvakrat rodile!

| Žitni kup.<br>(Srednja cena). | V Ljubljani           |     | V Krajinju            |     |
|-------------------------------|-----------------------|-----|-----------------------|-----|
|                               | 14. Velikiga serpana. |     | 10. Velikiga serpana. |     |
|                               | gold.                 | kr. | gold.                 | kr. |
| 1 mernik Pšenice domače ....  | 1                     | 59  | 2                     | —   |
| 1 » » banaške...              | 2                     | 15  | 2                     | 14  |
| 1 » Turšice.....              | 1                     | 9   | 1                     | 8   |
| 1 » Soršice.....              | —                     | —   | —                     | —   |
| 1 » Reži .....                | 1                     | 21  | 1                     | 25  |
| 1 » Ječmena .....             | 1                     | 5   | —                     | —   |
| 1 » Prosa .....               | 1                     | 8   | 1                     | 18  |
| 1 » Ajde .....                | 1                     | 11  | 1                     | 18  |
| 1 » Ovsa .....                | —                     | 45  | —                     | 51  |

### Oznanilo razstave sadja v Ljubljani, in povabilo na vse sadjo - in vinorednike.

Zavolj slabe letine lani odpovedano sadno razstavo bo c. k. kmetijska družba letas kmalo po sv. Miheli napravila.

Namén te razstave je:

- 1) se soznaniti z raznimi plemeni domačiga sadja in zvediti, kje de nar lepši raste;
- 2) iména zvediti, ktere so vsakterimu sadju v raznih krajih navadne;
- 3) iz teh imén za vsako sorto eno samo in nar bolj pripravno izvoliti, ga razznaniti in za naprej za občinsko rabo vpeljati;
- 4) s pomočjo te razstave sadjorejce po celi deželi razglasiti in jim za pridelano sadje prihodnjič tudi kupcov nakloniti;
- 5) zvediti in razznaniti, kakó vsaktero sadje v raznih krajih porabijo in v prid obračajo;
- 6) kjer bo potreba, tudi s podukam rejo in rabo sadja podpirati in pa
- 7) z ogledovanjem razstavljeniga mnogoteriga lepiga in obrajtaniga sadja obuditi in vneti ljubezen do sadjoreje, ki zamore slehernimu kmetu tolikanj dobička prinesiti.

Res je sicer, de je okoli sv. Mihela že veliko žlahtniga sadja pošlò, ki bi se v razstavi práv lepo obneslo; nektero pleme je pa še le pozneje zrelo; — tode veči del tistiga sadja, ki kmetovavcam nar več zda, je vender o tem času zrelega. Za prvo pokušnjo bomo tedej letas napravili sadno razstavo kmali po sv. Miheli, in če nam bodo sadjoredniki za poznejši čas še kaj sadja za drugo razstavo obljubili, bomo pa še eno napravili okoli sv. Ošpete, kakor morebiti tudi prihodnje leto eno mesca Maliga serpana za bolj zgodno sadje.

Vam pa, pridni sadjoredniki! bo ta razstava od ene strani gotov dobiček v denarjih prinesla, kér se vam bojo pota odperle, vsako sadje lahko v denar spraviti, od druge strani pa vas bo razstava podučila ali pa saj vašo vednost poviksala v sadenji in obdelovanji sadnih dreves, in v pomnoženji vsakimu kraju priložnih sadnih plemen. Mestnjanam pa se bode soznanilo, v kterih krajih se dobí eno ali drugo sadje, in kam jim bo nar bolj kazalo po-nj hoditi.

Če vas pa mika deležni biti teh dobičkov sadne razstave, ste vsi sadjoredniki naprošeni, vsake sorte sadja po dvoje ali troje poslati v pisarnico c. k. kmetijske družbe v Ljubljano, s podpisam imena sadú in kraja, kjer je raste. Začnite ga pošiljati tisti teden pred sv. Mihelam, de bo o sv. Miheli saj večidel vse sadje skupej.

Upati je, de bojo naši kmetovavei práv veliko sadnih plemen skupej prinesli; k sadju štejemo pa tudi grozdje in orehe. Tudi posebna in žlahtna zelenjava (Gemüse) je za sadno razstavo pripravna; zató naj se tudi tega sadú prinese, če ima kdo kaj posebniga pokazati.

Še enkrat ponovimo to povabilo na vse kmetovavce, de bi se práv dobro skazali pri ti razstavi v čast domače sadjoreje in v svoj lastni dobiček; zakaj tiste sadjorejce, ki bodo lepó sadje k razstavi poslali, bomo oznanili in razglasili v Novicah in tudi v nemškem Ljubljanskim časopisi!

**Odborstvo c. k. kmetijske družbe v Ljubljani 6. Velikiga serpana 1846.**

**Vrednik Dr. Janex Bleiweis. — Natiskar in založnik Jožef Blaznik v Ljubljani.**